

Alphabetum

debent q̄ sedule seruant et ministrēt regi xp̄o
qm̄ diuersa officia et gratiā a dñō datam. qdā
orādo. quidā p̄dicādo quidā infirmis mīstrā
do quidam laboribus manū pro vnitate rei
publice seruendo. quidā militando. quidā
defendendo. in quib⁹ omnibus si fideliter
et iuste fiant. regi xp̄o seruimus. a ministerio
em̄ xp̄i nullus sexus excludit. nec vir nec mu
lier nulla p̄ditio. nec liber nec seruus. Et ideo
dicit. b. hiero. H̄emp̄ aliquid boni facito. vt
te dyabolus inueniat occupatū. In signū hu
ius voluit xp̄s ministrare et nō ministrari. vt
volentes esse eius discipuli etiam ministrarēt
Unde dixit discipulis qui voluerit esse inter
ros maior. erit uester minister. q. d. Molo q̄
aliquis ita magnus sit inter ros. quin oblige
tur deo seruire q̄ aliquā administratiōem. Et
ideo papa in signū affectus sue administratio
nis. nominat se seruū seruoz. vt ostendat se
habere affectum ppter xp̄um omnib⁹ seruire.
vt habet in plo. decre. Enā impator nominat
se seruum ex illa causa. vt ht. L. de offi. pfecti
affrice. l. i. vnde apo. vt recitat. xxviiij. q. i. iaz
nunc. Cum sun liber ab omnib⁹ oīm seruum
me feci. vt plures lucifacerem. // Debet
em̄ voluntarie deo seruire. cū el⁹ seruitus vti
lior et multum fructuosior sit quacūq; mun
di seruitute. Refert beda q̄ in anglia quidam
miles strenu⁹ febris cepit estuare. quem
cū rex anglie vt singularissimū visitaret. dixit
miles. Rogo te dñe. vt auferas a me vñā di
em febris p̄ omnib⁹ seruicijs meis. Ad quez
rex. nunquid ego deus sum vel medicus talis
vt possim hoc. cui miles. nūc nosco metips et
labores omnes pdidisse. seruiendo mundo.
ammodo illi seruam qui pōt dare et auferre
febres. et eo p̄ ualescente fact⁹ est religiosus.
Diri tercio q̄ colligere debem⁹ fragmēta bo
nestē pueratiois quo ad p̄ximum. i. thi. iij
Exemplum esto fidelū in verbo in pueratio
ne. in caritate. in fide. in castitate. Nam sicut
exptis pescator. volens colligere multos pis
ces. ponit lucernaz ardente. vermem lucentē
vel quercineum lignum putridū in vas vitre
um in aquā. et pueniunt pisces. Hic qui alijs
preponit vitam sanctam. et lucidā pueratio
nem in flnribilitate et in instabilitate huius
mundi colligit plures lubricos ad beatitudi
nem et lascivios. Sed heu nūc plures q̄ colli
gere debent pisces p̄ lucernā vite. venant can

XXV

crois. i. malesactores quos in vicis nutriunt
p̄ eoz inordinataz vitam. Legit q̄ cancri
p̄ putridū arctis epat p̄ gregent. Sic p̄ ma
lam et in honestam vitā supioz plato rum et
religioz et christianoz. multi malefacto
res colligunt. et p̄fɔrtant in malo q̄ retroce
dunt a veritate. Unde fabulose recitat de cā
cro. cum ab eo quereret cur semp̄ retrocederz
et nunq̄ incederet recte. R̄ndit q̄ sicut do
cuerunt me patres mei. et hec est vera causa
quā nūca cancro subditi et simplices didice
runt. q̄ sunt ita inobedientes. et in omnibus
irregularēs et dissoluti. q̄ eoz supiores tā spi
rituales q̄ seculares habentes regimen ppli
non aliud docuerunt. Recitat etiā de quodā
ioculatorē qui cū a rege philippo peteret quid
cogitaret. R̄ndit cogito quare nūc nō sunt
ita boni milites sicut rolandus et olmerus. re
spondit ioculator q̄ nullus inuenit hodie tal
karolis. Un p̄ locū a sili. quare hodie non in
ueniunt subditi boni et honesti. Ratio quia
hodie nō inueniunt boni et honesti rectores et
plati. de quo multū debet terreti. q̄ vt scribit
xi. q. iij. c. p̄cipue. Scire debet plati. q̄ si puer
la vñq̄ p̄petrant. q̄ tot mortibus digni sunt
quot ad subditos exempla pditōis transmis
tunt. Sed quicquid sit de supioz vita p̄side
ret vñusquisq; quale vitam ip̄e habeat vt in
die iudicij. p̄scientia p̄pria non accusetur. et i
ppetum damnatur. vbi filius non porabit
iniquitatem patris. nec econuerso. Sz vñusqz
q̄ em̄ aplm vt gessit in corpore p̄prio merce
dem recipiet tc. // Feria scđa post letare.

DRope erat dies
pasche et ascendit ih̄s hiersoli
mā ioh̄. ii. // Eisdem q̄ idebita
q̄ quātociū creditorē exoluit tāto faciliorē et
p̄mpiorem euz facit ad tenuā comodatōez
Quia vt ht̄ insti. de actionib⁹. s. plus autem
plus soluit qui ante tempus soluit. et min⁹
qui post determinatū tempus. Un. señ. Qui
cito dat bis dat. Sic cū deo semper obligem⁹
de beneficijs collatis gratias agere. quanto ci
tius illud agimus tanto p̄mpioz efficitur ad
condonandū maiora. hylarē em̄ datorē di
lit deus. Hilaris em̄ dator est qui donat deo
iumentitem adolescentiā. Sz tristis qui postē
pus debitum forte in senio vel in fine mortis
vult persolueret et forte plus timore q̄ amore

Feria secunda

Unde aug⁹. Nullus expectet quādō peccare non pōt. Arbitrij em̄ querat libertatē vt tole re possit pmissa. nō necessitatē. **U**nī d̄ pe. vi. i. **D**edicina. Adam de paradiso dñs statim p⁹ culpam eiecit. nō distulit. sed statim separavit a delitijs. vt p̄fam ageret. statiz tunica vestiuit pellicea nō serica. Cōsimiliter saluator docet nos a iuuentute bñ facere. et nō finē expectare de pmissis penitere. **I**p̄e essi qui nūc̄ peccauit. deū p̄tem ab initio laude & gloria p̄soluit. et v̄sqz ad mortē gratias agere nō destitit. sed etiā dum ip̄e esset transit⁹ mortis ad hoc faciendū h̄ierosolimā ascendit. **E**t ideo dicitur in themate. ip̄e erat pasca. i. transit⁹ ic. **N**um plures tarde peniteant. morientes sine debita satisfactōe peccator̄. legātes aliqua p liberatiōne celeriori de purgatorio. an in aliquo p̄iu dicet testator̄ aiabus executōnis dilatio. **E**t videt q̄ nō. xxiiij. q. iiij. **N**ec quisq; s. **C**eterz. de eo q̄ in dei iudicio ē p̄stitutus. nobis phas nō ē aliud decernere. ppter id in quo eūz dies sup̄m⁹ inuenit. ergo testator̄ sui executores exequant̄ ordinatōez sui vltime voluntatis sui nō. ppter hoc h̄ebit nisi bonū vel malum qđ sibi debebat. p illo statu in quo eū sup̄mus dies. i. dies mortis inuenit. Item si bon⁹ homo mittat elemosinā p suū servitē cuidā pauperi. si serviens ille eā nō dederit. sed eā ex maioritate in aquā piecerit. seu sibi retinenerit nō ppter hoc minuit meritus testatoris. q̄ bona sua p eos p̄cepit paup̄ibus distribui. ergo si ue executores distribuat sui non. siue distribuere tardēt. nō ppter hoc peius v̄l meli⁹ anima testatoris h̄ebit. **N**ōtra opatio exterior vltra bonitatez acī⁹ interioris valet ad aliquā accidentale p̄miū. ergo a sili executio vltime voluntatis pie testatoris vltra voluntatē bonam quā h̄uit in p̄cipiendo sibi aliquā. pdest ad anime sue alienationē. q̄ ergo non exequunt̄ aut exequi tardat. aic testatoris p̄iudicat. **R**ūdet rīch. i. iiii. suo sup̄ mēm̄ di. xxxv. ar. v. q. iiii. q̄ dilatio executōis in aliquā p̄indicat aic testatoris. **C**ō duplex erō. Una q̄z q̄ntocin⁹ elīnā paupes quib⁹ legatū est recipiunt illud quod testator eis legauit. tanto frequētius et citius orāt. p aia defuncti & orare tenent̄. & quanto tardius recipiunt quod eis legatū est. tanto tepidiores sunt ad orandum. et magis tardiat orare pro aia defuncti. acceleratio autem feruentū otonū. p aia defuncti. multū valet ad

post Letare

eius alleviatōez et celeriore expedītōez. **E**lia ratio ē. q̄z sicut defuncti in caritate alicqd̄ purgabile secū portantes. in hac vita metuerint vt clīne si. p̄ eis dent. eis. p̄sint nō ad augmētū ḡte sed ad alleviatōez et abbreviationē pene. sic testat testamētū faciēs in caritate decedens testifī faciendo metet. vt eius executio sibi post mortē valeat. nō ad augmētū ḡte. s̄z ad alleviationē & abbreviationē sue pene. **E**t ideo quāto testifī suū citius executōi deman̄dat. tantocitius alleviati. & quātotardi⁹ execuțōi sui testamētī p̄pleat. tantotardi⁹ ceteris patribus incipit alleviari. & tardi⁹ liberari. **E**t tñ legata sua nunq̄ soluerent̄. nec forte facta sua que p̄cepit emēdari p̄ executores emēdarent̄ nec debita sua que p̄cepit solui p̄ executores soluerent̄. nō. ppter hoc p̄petuo remaneret in pena q̄uis. ppter hoc multotardi⁹ liberaret a pena. **E**t dictis p̄z q̄ grauissime peccat̄ & magna p̄ditionē & illegalitatē faciūt executores qui executiones testamētōz sibi pmissas nō p̄plent. ceteris p̄nt. opportunitate habita p̄petenti. **A**d primū in oppositū dicēdū. q̄ illud v̄bū intelligit̄ de quodā heretico. qui in sua heresi decesserat et tali mortuo & cucunḡ in mortali decedenti nil pdest qđ postea pro eis fiat. **U**nī v̄surarij qui in p̄dendo testamen tum p̄cipiūt. vt sui executores restituant post mortem suā illis a quib⁹ accepterūt v̄suras. & nolūt q̄ fiat restitutio q̄zdiu vivit. s̄z intēdūt illa bona retinere. si de infirmitate emadūt nō pdest ad salutē anime sue testamentū quod faciunt. q̄ tales in mortali pectato decedunt q̄uis in priori statu moretent̄. si nollent q̄ et post mortem suā restituerent̄. **A**d scđm dicēdū. q̄ q̄uis minuit meritū mittentis q̄zū ad impetrationem ḡte. tñ minuit q̄zū ad remissionem pene. maxime quia si ille paup̄ elīmosinā recepisset fteruentius oraret pro eo. & magis teneret̄ orare. **N**ō queritur an executores testamentorum teneantur ista animū executionem complete. **D**icit rībar. vbi supra. q̄ aut testator tempus determinat inq̄zū vult testamentum esse impletū aut non. si sic non tenentur executores tentōnem necessitatis. v̄sqz ad illud tempus testamentorum completere. nisi viderent citius explente posse facere anime defuncti vtilitatem maiorem. tunc enim et si in foro iudicij compelli non possent ad citius implendum. tamē

ad hoc eos conscientia deberet compellere. qz supponendum est q voluntas defuncti fuit. vt illo modo et illo tpe testamentz impleret qz esset expedientius anime sue. Si autem non determinat tps infra qd velit testamentu implere. Tunc distingo. quia aut executores habent libere bona de quibus statim possint te stamentum implere. aut non habeant. si habeant vico q implere tenent qd diu possint. q debitores sunt illis quibus legata facta sunt sicut dicitur. ff. de re. iudi. In omnibz obligacionibus in quibus dies non ponuntur. presenti die debet. pterea quantoctius testamentum implet tantocinus anima defuncti alleuiatur. vt prius habet. Unde illi executores qui penes se habent in promptu et libere bona de quibus cito possunt testamentum implere et p longum tempus tardant suam executionem cōpleret necatoribz egenitum comitantur. xiiij. q. iiij. Qui oblationes defunctoz retinēt aut negant ecclesijs. aut difficile reddūt. tanqz egenitum necatores excōcentur. Et secundum glo. ibidem hoc intelligit de obligacionibus voluntarijs. sed de illis bonis que res licta sunt ecclesijs. et. c. sequenti dicit. Qui oblationes defunctoz retinēt et ecclesijs trādere demorant. vt infideles ab ecclia sunt ab hiciendi. Executores etiam si illa bona retinēt p seipz sunt futes et raptiores. co. c. Unū et velet necatores pauperiz ab ecclesijs debent excludi quousqz reddant. ea. q. clericz. et sacra legium cōmittunt. xvij. q. iiiij. sacrilegium. Unū si executores infra annum saltem ammonitione episcopi pias voluntates defunctoz non implet cum possunt si nollent p epum debet compelli. extra de testa. nos quidem. et sua nobis. in glo. et. c. iohann. in tex. Si autem executores non habeant bona in promptu de quibus possunt infra annum testamentu implere non credo q ppter hoc denoluat potestas eorum post annum ad epum. tenent tñ facere qd in se est vt bona habeant. et habita citius quo possunt distribuant. Quantu ad continuationē. berigarijs deuotis ecclia exhibuit solatiuz hodie ne pmo priuent. tollit quoddā obstaculum. et pñm hoc tres sunt partes euangelij. In prima notatur conuersatio exemplaris in triplici accessione et hoc in principio. In secunda increpatio virtualis in vendentim expulsione. ibi. Et cum fecisset.

In tercia informatio pphetalis futuri ostensione ibi. Solvite templum tc.

Quantum ad primū

notanduz. q iudei sm leges. levi. xxij. et exo. xxij. inter alias solēnitates tres habebant in quibus omne masculinum debebat statuto tē pore et loco se deo psonaliter representare. q locus hierosolimis in templo erat. ipus igit existens capbaraū vt dicit ante illud euangelium post miraculum factū de aqua vinum in nuptijs ipse et mater eius et fratres ascen detunt hierosolimā ad solennitatem pasche vt ibi deo redderent iusticiam sibi debitaz in obseruatione legalium tc.

¶ Moraliter quilibet xpianus ex pcepto ecclesie tenet etiam solennitates sanctorz venerari. vt dicitur de pse. di. i. omnis. Nam quia cōuenit ad honorem principis. vt dies nativitatis sue ylprincipiū imperij solenniter celebret. vt dicit. L. de ferijs. l. vlti. plus cōuenit dies nativitatis qua quis princeps spūialis nascitur ad regna et ad societatem inungit beatoruz solenniter celebrari et gaudere. Quare in principalioribus festiuitatibz. introitus missa incipit. Gaudemus omnes tc. vñ legit in le. be. agnetis que post passionem eius cum parentes ad se pulchrum vigilarent et lugerent viderunt chorum virginum vestibus aureis radiantem inter qz viderunt be. agne. simili veste fulgentē et a dextris eius agnum candidorē nūne statim quibus illa ait. videte ne me quasi mortuam lugeatis. sed congaudete me et congratulamini mihi. qz cum his omnibus lucidas sedes accepi. Debemus igitur congratulari sanctis. et eos deuote vnerari. quia post se nobis relinquerunt.

Reluctantia in vere imitationis.

Confidentiam certe invocationis.

Experientiam eterne retributionis.

¶ Primo enim reliquerunt reluctantiam sanctitatis vīte p castitatem. humilitatem. patientiam vt imitemur. unde rabanus. Deus in diversis mundi partibz diversis penis martires pati voluit. et virtutibz diversis lucere vt vbi qz habeat testes vitatis. et exempla sanctitatis. ¶ Homo enim qñ videt vel audit sanctiorz pcedentū exēpla. debet ea retinere et in corde devote reuoluere. et iuxta posse imitari pīs operibz. sic iob. baptista qui exēpla pīm pdecēs

Feria secunda

tū in corde totiens revolutus et ita silia fecit. q
 xp̄s. helias & helisens esse putaret. Nam sp̄
 culū puz rep̄itat & oñdit quicqđ ei opponitur.
 Hic in nobis p̄tutes relucere dñt. que a san
 ctis p̄mōstrant. Sed heu multa sunt ipura &
 falsa specia que aliud recipiūt & aliud oñdit.
 bona exēpla recipiūt. s̄mpala facere n̄ obmis
 tit. siē hi qui diebo dñcis et festiūis pl̄ alij
 serij mala exercet adulterādo. lūdēdo potan
 do chorilādo &c. Un̄ dñc aug. q̄ meli eēt ope
 rari in agro vel aliud op̄ exercendo. q̄ h̄mōi
 mala p̄petrare. Et biero. Numia saturitate v̄
 lasciuia velle martirē honorare. quē scim̄ deo
 p̄iciunia placuisse valde absurdū ē. Nā mō
 heu ad hoc denunt. q̄ iudei & gentiles teu
 tiōres xp̄ianis inueniāt. Judeus nāqz nullo
 mō sabbatū suū violat. enā p̄ magno p̄modo
 suo. minimā iota legis non p̄terire. oñones
 deuotas & corporis afflictiones ppter deū facit.
 Tuāt fucte xp̄iane credis ppter lasciuiaz
 et ventris repletionem festa fore instituta.
 Quia igit̄ nec deum nec sanctos debite & de
 uote veneramur. ideo mul̄ afflictionib⁹ nūc
 apostemate. nūc caristia. guerris & h̄mōi sine
 cessatione plagamur. ezech. xxi. Sanctaria
 mea sp̄reuiſl. & sabbata mea poluistis. & ego
 spernā vos. sc̄p̄ immisionem omnis mali.
 Quia dñc tens ysa. i. Solemnitates vestras
 odiuit anima mea. Secūdo sancti relique
 runt p̄fidentiā certā exauditionis. si eos inuo
 cauerim̄ tempe tribulatiōis. Nā h̄ns causam
 arduam coram iudice pendentem honorat.
 & inuocat amicū iudicis. vt cām eius promov
 eat. Hic nos famulos & amicos districti in
 dicis honorare debem̄ et inuocare. vi. p̄ no
 bis intercedat. Ad quod hortamur per illud
 iob. v. Ad aliquem sanctoꝝ querere. Unde
 legimus exo. viii. q̄ qñ pharao fuit plagatus
 a deo multis plagis. roganit moysen & aarō
 vt deum orarent. p̄ eo. vt tolleret plagā rana
 rum. quod cum factum esset deus abstulit ra
 nas d̄ domo & familia pharaonis. Item exo.
 xvij. legit̄ de moysē qui leuauit man⁹. tora
 ui pro filiis isrl. & isrl vincebat amalech. Si
 igit̄ in hac vita mortales nobis filies tanta fu
 is oñonib⁹ meruerūt alij. quis dubitat quin
 sancti in celis d̄o p̄iūci inseparabilē plus pos
 sint. p̄ nobis ip̄etrare. Sed querit. an omnib⁹
 sanctis. tā viuenib⁹ q̄ mortuis possim̄ p̄ces
 porrigeare. et eos solenniter venerari. Nico aut̄

post Letare

Q̄ si talis sanct⁹ homo in vita sua p̄ eccliam ē
 appbatus & canonizat. sic dñc immo. & host. ex
 tra de reliquijs. q̄ possum⁹ ei p̄ces publice et
 solennes porrigeare. & officiū solenne. et si ec
 clesia i canonizatiōe ei erraret. qđ n̄ ē creden
 dū licet accidere posset. extra de sen. ex. A no
 bis. nibilomin⁹ tñ p̄ces in eius honorem effu
 se. ppter fidem. dō sunt accepte q̄ nō deficit.
 Si tñ talis n̄ ē canonizat & p̄ papam appro
 batus. & tñ aliquis credit eum esse sanctū. po
 test ei porrigeare p̄ces in secreto nō solenniter.
 nec solenne officium debet dici de eo. Ex
 his patet q̄ hi grauiter peccant qui inuentas
 nouas reliquias publice venerant. q̄ nōdūm
 auctoritate & rōne pontificis fuerit approbate.
 Cōtigit qñqz homines dyabolica fraude sicut
 libi falsis fragmentis decipi. sic qñdoqz occasi
 one questus fieri cōsuerit. Un̄ accidit casus
 Em berñ. q̄ quidam sic dyabolica fraude de
 cepti qñdam in ebrietate occisum. quasi sc̄t mi
 venerabant. cum enā pro talibus in ebrietate
 occisis ecclia vix p̄mittat orare. cum apo. vi.
 Cbrioli non possidebunt regnum dei. Qui
 casus delatus ad aures summi p̄tificis. man
 davit vt habeatur de reliquijs et ve. san. audi
 uimus. q̄ illū colere decetero non presumat.
 quia si per eum miracula fierent sine auctorit
 ate pape et romane ecclesie non licet p̄ san
 cro venerari. Tercio sancti reliquerunt ex
 perientiam eternae retributionis & consolatio
 nis. vnde. i. iob. i. Quod audiuiimus et vidi
 mus annunciamus vobis. vt & vos societatē
 habeatis nobiscum. & societas nostra sit cum
 patre & filio eius ihesu xp̄o. vitam eternā que
 erat apud patrem & apparuit nobis. & hec iei
 p̄simus vobis vt gaudeatis. & gaudium v̄ni
 sit plenum. Facit enim euangelista in star cas
 tissimi & sincerissimi amici inuitantis ad dul
 cissimas epulas et pocula suavissima suos
 caros. sic ip̄e nos vocat & inuitat ad suam glo
 riosam societatem cum ihu xp̄o. in qua culis
 bet aduenienti mensura plena & supabundā
 omnis iocunditatis & leticie ministrature. Un
 de de iocunditate illius sancte societatis aug.
 in li. iii. de libero arbitri. sic loquitur di. tanta ē
 inquit illa pulcritudo iusticie tantaqz iocundi
 tas lucis eterne incommutabilis veritatis et
 sapientie. vt etiam si non licet manere plus
 q̄ vniuersitati mora ppter hoc solum innume
 rabiles anni huius vice pleni delitijs circum

fluentia bonorum temporalium recte merito
conferent. Non enim falso aut parvo affectu
dictum est. quoniam melior est dies una in
atris tuis super milia. hec augu. Ab hac igit
iocunda societate impedit et retrahit societas
peruersa mundanorum in qua unus alium et
alter alterum plus ad via trahit quam ad virtu
tes. Et hec est secundum sen. potissima causa quare
plures sunt viciosi quam virtuosi. plures dannē
tunquam saluentur. Ita enim hodie una maxima
est hominum. ex istis enim gutt gesel. igitur erit enim
bos schelm. i. nequam. quia ut habetur. s. pro
socio nec prermittendum est quod de rebus illis
citis et dishonestis nulla potest esse societas.
Unde est quod palam est. quia delictorum turpis
atque feda est communio. Narrat valerius
de duobus socijs. Etiam narratur in vita san
cti ioh. elemosinarij de duobus socijs tutoribz
quorum unus valde dives habens magnam
familiam. patrem. matrem. uxorem. filios et
filias. quos omnes arte sua aluit. cum hoc de
uotus venerator sanctorum vacabat ecclesie
sine intermissione. Alter vero eiusdem artis per
vitor ecclesiam non frequentabat. nec in festis
apostolorum nec alijs laborare cessabat. de quo
argutus per bonum socium inuidebat ei di.
Melior ego sum in arte nostra et unde est quod
tu dives factus ego in tantam inopiam tene
ni. Cui bonus. inueni thesaurem in terra. et
inde factus sum dives. sed si vis veni mecum.
Ille acquiescens duxit eum ad ecclesiam et ait
hic ora deus sine intermissione. et honor a san
ctos. et habebis quod promisit. quia dixit.
primum querite regnum dei et iusticiam eius
et hec omnia adiungentur vobis. quod et faciunt
est et dives factus. deo gratias egit.

Secunda pars in qua
retractat de virtuali electione cupidorum et
increpatione eorundem. Nam Christo intrante
hierusalē. ut consuevit. statim templum adiicit
et dum semel sic intraret. ut hic dicitur. emē
tes et vendentes elecerit. In lege enim moysi
iudeis concedebatur deo offerre animalia. ne
more gentilicantis ad ydola se conuerterent. sa
cerdotes autem eorum cupiditate cecati. con
tra legem permiscebant ea in templo vendi. et
nummularios posuerunt ut non habentes mo
netam. ibi mutuaret. ut nullus offrendo pos
set se excusare secundū bedam. **Moraliter**

xpus ingrediendo templum materiale ad re
cificandum illud. tria fecit. Primo volens
ingredi secundum ioh. commouit cimitatem
ad querendum quis est hic. Secundo de
templo vendentes et ementes elecit. Tercio
populum lumine doctrine illustravit. Hic est
spirituale templum. scilicet animam volens
ingredi. ad iustificationem ipsius aliqua pre
mittit ut possit ibi habitare. Primo enim o
portet domum compaginari. et habitatorem
introduci. Nam secundum naturales anima
que est forma substantialis et vita corporis.
non introducitur in corpus. nisi prius fuerit or
ganizatum et dispositum. Unde magister sen.
in. iij. nondū compagata carne infunditur ani
ma sed iam effigiat corpore. sic deus qui est
vita anime sicut anima vita corporis de pe
di. i. hic idem non ingreditur animam nisi
prius fuerit mediante gratia disposita et iusti
ficata. Ad hoc enim anima primo
Exagitat gratia prueniendo.
Expurgat gratia coagendo.
Informat gratia perficiendo.
Dico quod antequam deus animam ingreditur in
habitandum. Primo gratia prueniente ea in
omnibus viribus agitat et mouet ad pectus cognitio
ne et cognitione ad cordis pectus. et rāde
ad lacrimas effusionem. facit enim deus gratiam in ani
ma sicut sol in terra in terremotu. Nam ut di
cit ps. iij. metba. quando ventus grossus ex
grossis vaporibus generat in ventre tempeste in
cluditur. et virtute solis tangitur. adeo trahit
quicunque et mouet. quod terremotus inde causat
utque tandem terra scandit. sic quando in cor
de dominis terreni et mundani affectiones car
nales ex grossis et fedis cogitationibus gene
rate includuntur. gratia prueniente tamponem
mouet et trahit. quod cor per dolorem scin
ditur. et affectiones totaliter evanescunt et
annihilantur quare dicit ps. Comouisti domine
terram. i. cor terrenum et turbasti eam. s. per dolos
tei pectus sana pectus est. quod mouet. d.
sed heu multi sunt sicut magni motes granis
obstinationez vel indurationem male pfectu
dinis. quod licet interdu par. moueat ad cogni
tionem. non in possunt ppter gravitatem moueri
ad pectus. instar niuis in altis montibus. quod pro
lent per calorē solis soluit. si diu permaneat in
glaciem irresolubile et lapidem duxit puerit.
Hic enī est te obstinans et indurans in pec

Feria secunda

post Letare

catis. **D**e quibus ad ro.ij. fin duriciam tuam
et impenitens cor thesaurizas tibi item in die
reuelationis iusti iudicii dei. **C**t eccl.iiij. Cor
durum male habebit in nouissimo. qz dama
bunt in p̄fundo inferni sic pharao induit
malicia nolens dimittere filios israel. qui in
p̄fundo maris rubri submersus est. exo. xiiiij.

E **D**ico scđo qz p̄mota anima p̄ gratiam p̄
uenientem ad p̄ditionem intrat xp̄s p̄ gratias
coopaniem et ejicit peccata de teplo cordis
quasi vendentia. et dyabolum quasi ementez
quia peccata vendunt in templo cordis aiam
p̄ modica delectatione. ysa. lij. grāis venida
ti estis. et bene dic grāis. qz p̄ nibilo et brevis
simadelectatione vendit anima ad eternā mi
seriam. qd igit̄ peius et damnabilius anime.
qz p̄cī morale in se et in corde p̄ delectationē
seruare. et non p̄ p̄ditionem gratia coopante
expellere. qd priuat et excludit deum. in quo
omne bonum p̄sistit. in quo est tanta vita aie
et donat et appriat eam dyabolo principi om̄
nis mali et misericordie. rectori inferni et perpetue
cruciationis. vñ iohān. in apo. in insula path
mos relegatis volens agnoscere statum pec
catoris. vt h̄t apoca. vi. ostensum fuit ei in fi
gura equi pallidus. et qui sedebat sup eum
nomen ei erat mors. cui infernus sequebatur
p̄ equum pallidū fin baymonem designavit
pectator. qui habet opera mortis. dum habet
p̄ca mortalia. palloz em̄fit ex recessu sanguis
in quo vita p̄sistit tendēs ad interiora. **S**ic
etiā peccator est pallidus et discoloratus. qz
sine gratia et caritate in qua consistit vita ani
me ei totalis decor. **D**er mortem dyabolus
designatur qui mors dicit. quia p̄ eum mors
incepit et omne malum ei ad mortem eternā
trahere non desistit. hic sed sit sup peccatorem
et quiescit in corde eius. p̄ dominiū quem se
quit infernus et pena eterna p̄ modica leticia
habita in peccato. hoc considerans ip̄e miseri
cor dūs. **P**rimo pulsat ad cor hominis per
gratiam p̄uenientem expectans si quis ianuā
libi apiait p̄ p̄ditionem. qua apta intrat p̄ gra
tiam coopando. peccata expellendo. et animā
iustificando. iob. i. **J**ustificati grāis grāi ip̄i
us p̄ reuelatiōem que est in xp̄o ih̄u. **B**ed
querit vir ad iustificatiōem imp̄iū requiratur
grāe infusio. et vir d̄z qz non quia quicqd potest
deus mediante causa scđa. pot facere sine ea
ergo si deus pot iustificare imp̄ium mediante

grā potest etiā sine grā. **C**ontra non expellit
tenebra corporalis nisi per lumen corpale. ḡ nec
tenebra peccati expelli. nisi p̄ grām q̄ lumen
est sp̄iale. **D**ico fin richar. iiij. sup magistrū
di. xvij. ar. iiij. q. ij. qz sicut quādo ex uno ele
mento fit aliud p̄currunt quatuor. s. vni⁹ for
me corruptio et alterius generatio et dispositio
ad generationem alterius. sic cū de impio fit
iustus requiriuntur quatuor. s. impietas de
structio que est culpe remissio et grāte infusio
et dispositio ad destructionem impietatis q̄ē
culpe detestatio et dispositio ad susceptōnem
grāe. que est. li. ar. ad deū cōuersio. **E**t sic pat̄z
qz grāe infusio requiri ad imp̄iū iustificatiōem
Ad argu. in opositū dicenduz q̄ illa p̄positio
intelligenda est de scđa causa efficiente. grā
ta aut̄ est iustificationis causa scđa formalis
non efficiens. **E**t iđo sicut deus nō pot facere
aliquod album esse sine albedine. sic nec iusti
sine grāia. **D**ico tertio. qz qn̄ xp̄us animā
subirent et eam emundauit p̄ grāiam coope
rantiē. tunc eam illuminat et informat p̄ grā
tiam p̄ficiēt. **I**llustrat em̄ tenebra illius
intellectus possibilis. et errores oñdit. **A**nima
em̄ nostra sibi p̄ in puris naturalib⁹ terelicta
in diuinop̄ rebus habet p̄gnitionē obscuraz
et quasi cecam et sicut cecus iudicat de colori
bus. sic naturalis intellectus de rebus diuinis
erloc. p̄uenit ex tribus. **P**rimo ex virtutis in
tellectus debilitate. est em̄ ita debilis ad diuinā
sic oculus nocte ad lucem solis. qj. metb.
Scđo ex luminis naturalis obscuritate. **L**u
men em̄ naturale. s. intellectus agens ad diuinā
illustrare est insufficiens. qz solū habet sen
sata abstrahere fantasmatā. et ea irradiare. di
uina autem sentire nō possunt nec fantasmatā
nec species ab eis abstrahi. **T**ercio ex obiecti
transcedentis intellectū nēm in p̄portionabi
litate. ip̄a em̄ diuina transcedunt oia sensib⁹
bilia et imaginabilia nec miruz cū multa natu
ralia ita sensus nostros transcedant. qz sine
corruptione ea sentire non valeam⁹ sicut sol
oculum. **E**xp̄s intrās cor et animam nostram
collirio grāte p̄ficiens oculū mētis. sc̄z intel
lectū clarificat et illuminat ad vidēdū diuinā
cū p̄fortat ad cognoscendum. et obiecta p̄por
tionat ad intelligēdū. **I**pse em̄ est lux vera etc.
iob. i. vñ. b. augu. i puri naturalib⁹ terelict⁹.
qz diuina intelligē nō potat. fateb̄ se fuisse cecū.
s. p̄ea p̄ grām xp̄i illuminatiū. di. ix. p̄fessionū

Fueraz inquit latrator auar⁹ et cec⁹ aduersus
itas. sed d⁹ melle celi. i. ḡa melle⁹ factus est. ⁊
de lumine tuo luminosus ⁊ angel⁹ dñi ep̄m la-
odi. p̄sumentē de sua cognitione naturali cor-
texit. di. apoc. iii. dicitis q̄ sis diues. ⁊ nesci⁹ qz
mis es ⁊ misabilis er cec⁹. collirio int̄ge ocul⁹
los tuos ut videas. q. d. tu p̄sumis te multa
intelligere. cuz tñ nil intelligas de diuinis in
quib⁹ cecus es. nisi ḡa dei illūnieriſ. Collirio
igit̄ inunge oculos tuos. i. ḡa sp̄uſanci qui
illuminaſ oculos mētis. dicit aut̄ inuge quia
lic⁹ ḡa sit a ſolo deo dante. tñ in p̄tate homis
est ut ſibi det̄. quia p̄t ſe ad eam diſponere

Bed querit vtrz datio ſiue inſuſio gracie.
ſit prior nature ordie q̄b dispositio ſiue culpe
remiſſio vleccōuerſio. Ad qd̄ r̄ndet doctores
diuertiſmode. ricb. videt ſentire. q̄ ibi nō ſit
aliqua prioritas nature. ſz tantum dñm rōem
quia ip̄a inſuſio ḡe eſt realis ip̄a remiſſio cul-
pe q̄b ad offenſaz. Ilo eſti p̄t dici q̄ ſint
due mutationes diſtincte. ſic generatio vni⁹
eſt deſtructio alteri⁹. cu peccatum formalit nul-
la eentia ſit. ſed carētia ſiue abſentia boni debi-
ti. Unq̄uis ſit abſentia alicui⁹ eſſente. et in
aliquo h̄n̄te eſſentiā cu nulla eſſentiā eſt. cum
ergo corrupcio ſeu deſtructio ſit ab ente in nō
ens. deſormitatē peccati deſtruui non eſt realiter
aliud q̄b bonū reſtitui. cui⁹ eſt priuatio. hoc aut̄
bonū reſtitui in inſuſione ḡe. Imo ut verius
loquar. e ip̄a gracia que inſuſit. et illi⁹ boni
reſtitutio. e ip̄ius ḡe inſuſio. qz cu inſuſio ḡa
tie ḡatū facientis eſt remiſſio peccati per quod
anima deo diſplicebat. et e quedā p̄ſecuo aie
p̄ quā deo placet. et priuio p̄ rōem intelligēdi
eſt aliam deo nō diſplicere q̄b deo placere. ideo
ip̄i⁹ ḡe inſuſio prior e p̄ rōe ſtelligēdi ſub rōe
q̄ e p̄cti remiſſio q̄b ſub rōe q̄ aia p̄eām placet
de illa placentia q̄ ea reputat dignā vita eterna

Tercia pars in qua tra-
ctat de p̄bali informatōe. iudeis p̄dicendo
ſuā mortē et reſurrecōez. Ignorabat nāq̄ in
dei xp̄m moritur et ſcia die reſurrecōz ideo
querēbāt ab eo ſignū ſue potētē. vidētes em
vēdētes de tēplo ejcete et nūmularior̄ mentis
ſabuertere. voletāt ſcire qua p̄t ate hoc fa-
ceret xp̄c. aut hoc n̄ exp̄ſſe oñdebat q̄ in p̄e-
ate diuinitatis. qz nō erāt digni. ſed ip̄licite p̄
ali⁹ ſignū. ſ. ſue reſurrecōis p̄ exemplū. ione
xp̄be di. Soluſte. i. ſoluſ templū hoc. i. cor-

pusmen⁹. ſup̄. p̄ paſſiōem et mortem quā mu-
bi iſeretis. et ego in trib⁹ dieb⁹ excitabo illi⁹
ſcz p̄tate dīna. Et notāter dicit ſoluite. non
impatiue ſz p̄missiue. Judei v̄o hoc intelligē
tes d̄ templa materiali et n̄ de corpe terifeuit
xp̄m. vi. xl. 7. vi. annis edificatiū e templū b̄ r̄c.
Norālis eſt notādū. q̄ ſolet pponere illi⁹
pbleuma. an aliqd factū priuio ſit factū q̄ ſe-
ſtructū. ⁊ p̄mūter q̄ priuio ſit factū ſine pſtru-
ctū q̄ ſtructū. R̄z veracis r̄ndendo. d̄ dom ē
an. ſ. li priuio ſignificet ordinem duratōis. aut
facilitatem laboris. ſi primo dico q̄ priuio do-
muſ eſt deſtructia. q̄ ſtructa. oꝝ em ex nō do-
mo ſici domū vtrz. i. pbi. c. v. vbi p̄bus dicit
dom⁹ qdem ſic nō ex eo q̄ diuifa ſunt ſic ſta-
tua ſi figuratū ex nō figurato. ex n̄ muſicus.
patet igit̄ q̄ ordie duratōis priuio eſt ſi
eſſe dom⁹ q̄ eſſe. Si aut̄ loqmur de. q. vt li
priuio ſignificet facilitatem laboris. p̄t eſſe du-
pliciſ ſm q̄ dēa eſt inter corporalia ſi ſp̄uſalia
ſi corporalia facilis deſtruunt. q̄ ſtruant. Fa-
ciſ em domus deſtruunt ſi p̄bunt q̄ edificet
ſp̄uſalia v̄o ſi mixta ſunt v̄ ſecretōes. ordi-
nationes facilis ſtruant q̄ deſtruant. extra
deſtrāſl. c. ii. Unū iuxta canoicas ſanxiōes. eſſe
ſolus honorem dare p̄t. auferte nō p̄t. Epi-
quoz a metropol. ſuis mun⁹ ſecretōis ac-
cipiūt qui tñ nō p̄nt niſi p̄ romanū p̄tificem
pdemari. Heſt aut̄ eſt de ſp̄uſlibo pueris.
ſez ḡa v̄tute. q̄ ſaciliſ deſtruunt q̄ ſtruant
quia p̄ vñi p̄cēm deſtruunt omnes v̄tutes. de
regulis iuriis. deſleat. Ad p̄oſitū cu iudei et
illius eſſent opinionis q̄ corporalia priuio ſi ſa-
ciſ deſtruenter q̄ ſtruerent. mirabat de
dictis xp̄i dicen. Soluſte templū hoc. dicen-
tes deſtrōrie. xlvi. annis hoc templū edifica-
tum. ſupple magnis laborib⁹ eſt. ſi v̄is. ſcili-
cer i trib⁹ diebus ſaciliſ ſtrueret q̄d tādificiſ
liter et magno ſpatio deſtruui vix p̄t. xp̄e at̄ in-
tellexit de ſp̄uſli templō. ſ. corpoſe glificādo
in reſurrectione. quod ip̄e ſacilius potuit per
glorificationem ſtrueret et excitate. q̄ ip̄i per
occisionem deſtruere et moriſicare. **D**eſi-
gnat aut̄ corp⁹ xp̄i p̄ templū materiale valde
puenient. ſi ſp̄uſli ppter tria. ſ. ppter rōem
naturalis formationis.
Glificalis reconciliationis.
Realis ſue deſtructionis.
Primo igit̄ corpus christi dicitur templū
vanione r̄c. Unū aug. pertractans illud verbū.

Feria secunda

job.ij. et pñis euan. xl. et vi. annis edif. xc. di
Qd tot diebus edificat et formatur corpus
humanu in vtero matris quot annis illud tem
plum materiale fuit edificatum. Nam substantia
illa qua corpus hominis format. vt vi. bar
tho. habet quatuor gradus. primus est. viij.
diep. in quo semen est quasi lac. secundus est. ix.
diep. in quo semen sanguini immiscetur. in quo
gradu tunc epar cor et cerebꝫ formantur sed ad
huc sunt sanguinea quem gradum vocat ypo
cras fetuz. tertius gradus est. xiij. diep. in quo
etiam alia membra disponunt. ultimus gradus
est. xvij. diep. in quo membra formata orga
nizantur. et ad susceptionem anime fortificantur
et disponuntur quibus dispositis anima creatur
a deo et creando corpori infunditur fm magistrorum
sen. Sic corpus vivificatur et insfans incipit se
mouere manibus et pedibus calcitrare. et fm
galie. si femina plus in sinistro latere. si vero
masculus in dextero. et sic usq ad perfectum
plementum in ventre matris. ix. mensibꝫ et
vi. diebus nutritur. **H**ciendum tñ q corpꝫ
xpi in vtero virginali in aliquo fuit per natu
ram operatum. et in aliquo immediate a deo.
Nam substantie ipsius ex qua corpus christi
st̄ debuit formari usq ad spacium. ix. men
suum successiva. augmentatio facta est a deo
mediante natura. Et qz natura operatur p mo
du sicut motus nō pot esse in instanti. immo
necessario requirit tps. sic iam ipsius substanc
ie ad locum generationis deductio. qz corporis
xpi successiva augmentatio facta fuit a natura
sed xpi corporis formatio. et p lineamenta et
membrorum completa organizatio facta fuit a tota
naturate. appriate tñ a spūlancio anime xpi
creatio et ipsius corporis animatio. a tota trinitate
est facta appriate tñ a patre. Sicut ipi
corpis cum anima rationali ad unitatem per
sonae diuine assumptio est facta a tota trinitate
terminata tñ ad solam personam filii. **H**z
dices cum fm augu. opa trinitatis a dextera
sint indiuisa. ei opus incarnationis sit opus
trinitatis a dextra. videt qz tota trinitas sit in
carnata. et nō solus filius. **H**ndet dñs bonaue.
ii. iij. sup magem dicens. **Q**uod opera trinitatis
bene sunt indiuisa actiue ad illatam opationem
sed nō passiue sive terminatiue qz tñ ad car
nis susceptionem. **H**ic ut patet p familiare ex
plum. Si tres puelle vestiant vnam uestem
ita dñtaxat qz vna illaz induat. tñc induitio

post Letare

est a tribu. nō tñ tres induuntur sive una sola ter
minatiue est induita. Sed curilla incarnationis
magis attribuitur spūlancio qz patri. qz dñz qz
incarnatus est de spūlancio cu tñ opus sit to
tius trinitatis. **H**ndet mge in. iiij. vi. iij. **D**icitur
non ideo opatio incarnationis spūlancio se
p̄ attribuitur. qz ipse solus spūlancio sine pte et
filio fecerit. sive qz spūlancio est caritas et donum
patris et filii. in qua caritate verbū dei est ca
ro factū iō sibi attribuitur. **H**cdo corpꝫ xpi dñ
teplū ratione pie et visceris recōciliatōis. qz
sic in templo materiali malefactor cōfugiens
defendit a pte seculari ut h̄. extra de lū.
eccl. c. inter alia. et ibi fit recōciliatio peccato
ris ad deū. sic cōfugientes ad xpm a potestate
dyaboli defendunt et reconciliantur deo. vnde
ps. **S**uscepimus deū miam m. in m. t. m. i. i. i
būnitate tua. **E**t. ij. cor. v. deus erat in xpo
mundū reconcilians sibi. **H**ed querit fm
quā naturā xpus dicat mediator sive recōci
liator. **H**ndet bona. in. iij. sup magem di. ix.
qz nō pot esse mediator fm diuinā naturā. qz
cu mediator dicat officiū recōciliatōis. et me
diator debeat differre ab illis qz recōciliat. et
xps fm diuinā naturā sit ille cui fit recōciliat
io. sive fm diuersas pprietates in quibꝫ cōicat
cu deo et hōe h̄z em̄ iusticiā et innocentia in qz
cōicat cu deo. et mortalitatē in qua cōicat cu
hōe. et dū mors piungit iusticie. in eodē pfe
derat hō peccator et mortalis deo iusto et im
mortali. recōciliati em̄ sum̄ deo p morte hōis
innocenſ. **E**t iō mge vbi sup dīc in lēa. xpus
mediator dñ fm būnitatē. nō fm diuinitatē
cu rō est. qz mediū debet eē inter extrema g
mediator deo et hōim dñ esse infra deū et super
hōes. sive xps fm diuinā naturā nō est inferior
deo. g fm diuinā naturā nō pot eē mediator
ergo solū est mediator. fm naturā assumptā.
Tercio dñ templū rōne destrictōis sive re
solutōis. **N**ā sic templū materiale ppter iniq
itatē indeoz fuit destrictū. sic corpꝫ xpi ppter
iniquitatē ppter sui fuit vulneratū destrictū et
resolutū. nō qz ad separatōes deitatis sive ppter
principaliū pñi homis sc̄z corporis et ale. **C**ū bona. in
iij. sup magem di. xxi. inqz in morte xpi alia nō
fuit separata a deitate. quia nec deum decebat.
qz indissolubili vinculo sibi eam cōiunxerat.
vnde sicut non decet virū relinqueret uxorem
sic nec verbum separari ab anima. nobis etiā
nō expediebat. qz si facta fuisset separatio. ani

ma illa nō habuisset potentiam ad eripienduz
genus humanum a captiuitate. nec mediatis
cis officium ad reconciliandum. et neutrum
erat nobis expediens. **C**niā anime xp̄i nō cō
gruebat tum quia innocētissima et beatissima
et ideo velle separari a verbo non poterat. **H**ic
dicas illa diuiduntur in morte. que coniungun
tur in necessitate. **U**nūquodq; em ex quibz
coniungitur in illa resoluti. i. p̄bil. et regula iu
ris. omnis res p̄ quascumq; causas nascitur p̄
eadem dissoluit. **C**um ergo in nativitate cō
iuncta fuerint deitas et humanitas. debent
etiam p̄ mortez separari. **R**espondet bonaue.
q̄ duplex est coniunctio. scilicet naturalis et
supnaturalis. **I**sta ergo que p̄iunguntur na
turaliter in nativitate diuidunt in morte.
Unio aut̄ deitatis ad humanitatem non erat
naturalis. **H**ec dicas si deitas nō fuit sepa
rata ab anima et corpore in triduo. videtur q̄
rone illius p̄iunctionis xp̄e in triduo fuerit ve
rus homo. nec p̄ consequens mortuus. **D**icit
bonaue. q̄ p̄t hāc rationē magister sen. desi
cit di. xp̄m in triduo fuisse hominem. quia ad
hoc q̄ aliquis sit homo. necessario pre exigitur
vnio anime ad carnem. quia quicq; est ho
mo mortuus. ē deficiens a cōpleta rōe homīs
et completū non predicat de diminuto. ergo
sūp̄us in triduo fuit homo mortuus. non fuit
verus homo tc.

Feria tercia post Letare

P

A **M** die festo me
diane. ascendit iesus in templum
et docebat job. viij. **T** **h**obs. iiiij.
ethi. dic. q̄ sermones consonantes operibus
acceptant̄. et dissonantes cōdemnant̄. **Q**ui
ergo vult ut eius verba acceptent̄ non solum
verbis. **S**ed etiam moribus et factis docere
debet. **E**nde ff. in probemio. **O**portet prius
animas et postea linguas fieri eruditas. magi
stri etiam p̄imū moribz. deīn sciencia et facū
dia alios precedere debent. **C**. de cōfirma
tioneos. **Q**uare etiam crit. dic. et allegatur. xl.
di. multi. **S**i bene vixeris et bene docueris po
pulum instruis. si bene docueris et male vire
ris. tu solius cōdemnator es. **N**am bene vivē
do ēbene docēdo et p̄plm instruis quō vivere
debeat bñ aut̄ docēdo male vivendo deum in
struis quō te debeat condemnare. **N**igē ergo
veritatis et salvator noster volēs fructuose po
pulum docere. quō ecclesiā frequentare debet

ret. et solennitates sanctor̄ venerati. et deum
in omnibus honorare. quod vobis docuit. pri
us moribus et factis ostendit. **E**t ideo iā die
festo mediante. ascēdit prius in templū. et po
stea in templo viam sequendi docuit et ostē
dit tc. **Q**ueritur cum docere et p̄dicare sit ma
gnum opus caritatis. **A**n liceat laicis sicut sa
cerdotibz consecratibz. **E**t videntur q̄ sic. quia
olim predicabant laici de licentia sacerdotum
xiiij. di. mlier. **C**ōtra. xvi. q. i. adiçim. **E**libi
dicit. q̄ preter dñi sacerdotes nullus predi
care audeat. **D**icendum est vt habeat extra de
bere. sicut in vno **A**leberetica primitas v̄l alia
vicia sub specie v̄tutum occulte subintrent.
interdicendū est laicis vniuersis cuiuscumq;
ordinis censeant̄. officium p̄dicandi quia. p̄di
care est dignum et laudabile officium. qđ
solum ad doctores ecclesie et sacerdotes ad
missos p̄tinet qui scientiā a dō datam pro ca
pacitate et utilitate audientiū seminare debet.
Ende dicit. xxvi. di. **E**cce. oportet cum qui
docet et instruit animas rudes esse talem. ut
pro ingenio discentiū seipm possit aptare. et
verbi ordinez pro audientis capacitate et utili
tate audientium dirigere. **N**am sicut cor. vt
dicit in li. de animalibus. est nobilissimū mē
brum corporis. fons et receptuum principiū
sanguinis. positum in medio. et eum trāfundi
dat ad omnia alia membra. **H**ic doctor et
predicador dignum habet statum. cuius fu
gem melioris vite non potest quis habere. q̄
predicare et regere populum dei. extra de
re nunc. **N**isi cum pridem. **E**st em̄ quasimeda
tor dei et hominis. et ideo infusam scienti
am siue p̄ studium acquisitam sincera caritate
ad alia mēbra trāfundere debet. quia in hoc
exercet officium angelor̄ supreme hierarchie
quorum interest inferiores angelos purgare
et illuminare de secretis et occultis dei. ex ma
gistro. ii. sen. di. xi. **S**ed diceret quis. **N**ōne
quilibet ex caritate tenetur alterum increpare
informare et docere. **R**espondet alex. in. viij. q̄
docere potest quis alterum tripliciter. scilicet
Simpliciter exhortando et hoc p̄uenit omnibz
p̄dicando solū sacerdotibz cathedrā tenendo
quod cōuenit solis doctoribz. **H**ic nūquid di
aconi etiā possint p̄dicare. **P**ico q̄ sic de licen
tia sacerdotis. alias non. **H**ic etiam subdiacono
bus potest p̄dicare. qz plationē et curā aīarū
bē p̄t. vñ p̄dicat rōne platois n̄ rōe ordinis.